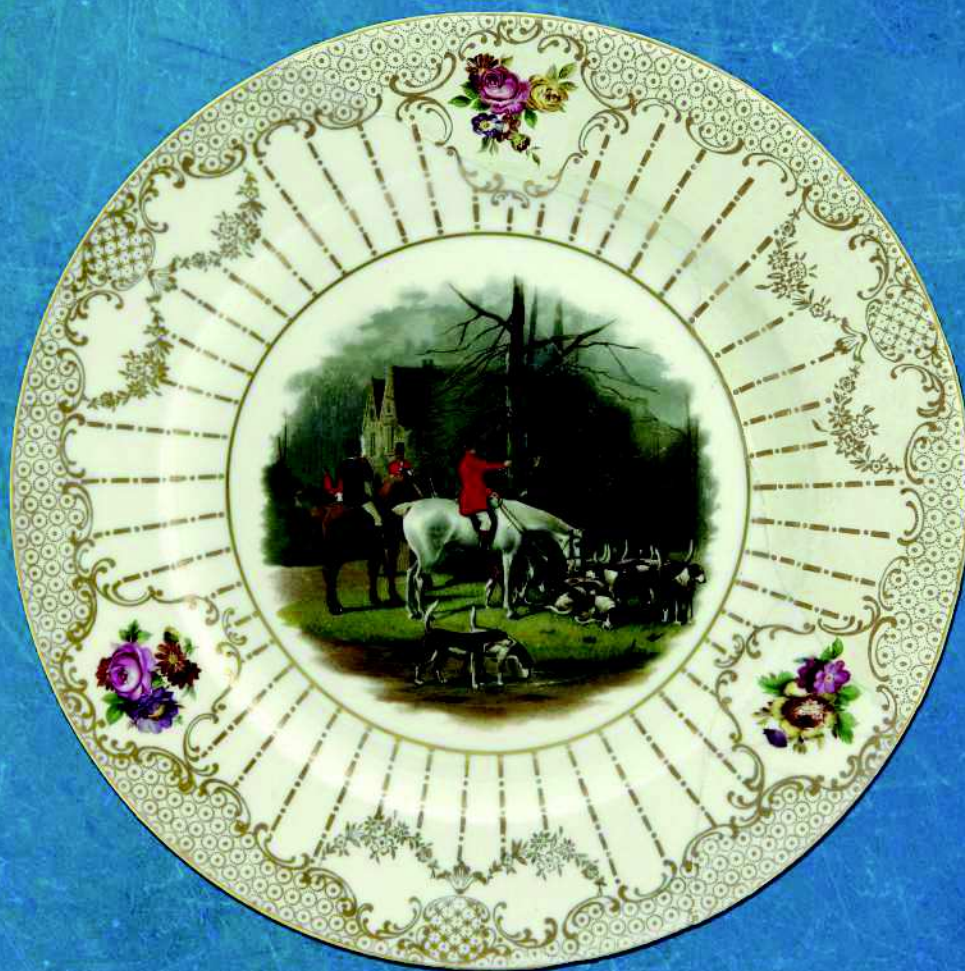

**INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII PAN
OŚRODEK BADAŃ NAD KULTURĄ PÓŹNEGO ANTYKU I WCZESNEGO ŚREDNIOWIECZA**

CERAMIKA I SZKŁO

JAKO ŹRÓDŁO DO BADAŃ NAD PRZESZŁOŚCIĄ

Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk
Ośrodek Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza

Ceramika i szkło jako źródło do badań nad przeszłością

Red. K. Chrzan, P. Rzeźnik, S. Siemianowska

Wrocław 2023

Wydawnictwo Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk
Ośrodek Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza
ul. Więzienna 6; 50-118 Wrocław

Pracę opiniowała Komisja Wydawnicza Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w składzie:
dr Maciej Trzeciński (przewodniczący);
dr hab. Kamila Baraniecka-Olszewska, prof. PAN;
dr hab. A. Czekaj-Zastawny prof. IAE PAN;
dr hab. Dariusz Główka, prof. PAN;
dr hab. Andrzej Janeczek, prof. PAN;
prof. dr hab. Andrzej Klonder;
prof. dr hab. Mariusz Mielczarek;
prof. dr hab. Marta Młynarska-Kaletyn;
dr Małgorzata Mogielnicka-Urban;
dr Kalina Skóra;
dr hab. Zofia Sulgostowska, prof. PAN;
dr hab. Piotr Włodarczyk, prof. IAE PAN.

Recenzenci:

dr hab. Marcin Majewski, prof. US
dr Michał Starski

Projekt okładki: Krystian Chrzan

Na okładce wykorzystano fragment ryc. 2 ze znajdującego się w niniejszym tomie artykułu autorstwa Marii Rudy

Przygotowanie do druku:
Yellow Point Publications
www.ypp.com.pl

© Copyright by Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Wrocław 2023

ISBN ISBN 978-83-66463-81-3

Druk i oprawa:
Partner Poligrafia
ul. Szosa Baranowicka 77
15-523 Białystok

I. Ceramika i szkło w kulturze społeczno-gospodarczej

- 5 Iwona Modrzewska-Pianetti
Amfory wydobyte z zatoki Mazarrón (Hiszpania)
- 17 Svitlana Biliaieva, Olena Fialko
Glazed ceramics from a fortress of The Grand Duchy of Lithuania on the Lower Dnieper
- 25 Irena Taranta
Wczesnośredniowieczne amfory z Bielska Podlaskiego, woj. podlaskie
- 37 Aleksandra Pankiewicz,
Ceramika wiejska w dobie XIII-wiecznych przemian na Śląsku. Przykład Boguszyc i Gęsiej Górki koło Oleśnicy
- 81 Elżbieta Wilczak-Dąbrowska
Szklarze w Starej Warszawie od schyłku XV do XVI wieku. Przegląd źródeł
- 107 Jadwiga Biszkont
Późnośredniowieczny i nowożytny zespół zabytków szklanych z badań archeologicznych przy ul. Oławskiej we Wrocławiu
- 135 Kamila Baturó
Zapomniane huty. Wstępne sprawozdanie z badań nad mazowieckimi hutami leśnymi XVIII-XIX w.
- 145 Tatyana Levchenko, Viacheslav Kryzhanovskiy, Oleh Ivanov
Porcelain and faience from the Olehivska Street in Kyiv

II. Ceramika i szkło w kulturze duchowej i artystycznej

- 159 Małgorzata Markiewicz
Wczesna epoka żelaza w kolorze. Znaczenie barw w dekoracji naczyń
- 171 Bartłomiej Szmoniewski
Ikona Buddyjska w badaniach nad importami naczyń szklanych odkrytych na Jedwabnym Szlaku

- 193 Katarzyna Tatoń
Gliniane grzechotki archeologiczne jako źródło wiedzy na temat dźwięku w przeszłości
- 205 Siemianowska Sylwia
Średniowieczne i nowożytnie fragmenty szkielec okiennych z badań archeologicznych Ostrowa Tumskiego we Wrocławiu w latach 1949–1961, 1963
- 245 Olga Krukowska
Wybrane motywy dekoracyjne ze średniowiecznych i wczesnonowożytnych naczyń i kafli piecowych jako źródło wiedzy o życiu codziennym

III. Archeometria ceramiki i szkła

- 263 Katarzyna Zdeb, Judyta Bąk
Chemical analysis of organic residues from selected ceramic vessels from a Lusatian culture burial ground
- 273 Sylwia Siemianowska, Krzysztof Sadowski
Badania archeometryczne elementów oszklenia okiennego z badań archeologicznych Ostrowa Tumskiego we Wrocławiu, Legnicy, Raciborza i Głogowa
- 307 Magdalena Żurek, Katarzyna Zdeb
Analiza chemiczna organicznych pozostałości z miseczek pozyskanych w trakcie wykopalisk na zamku w Przezmarku

IV. Konserwacja ceramiki i szkła

- 319 Elżbieta Gajewska-Prorok, Aleksandra J. Kasprzak
Historyczne techniki restauracji i konserwacji szkła barokowego
- 349 Maria Rudy
Polskie zasady i pryncypia konserwatorskie w doborze metod restauratorskich dotyczących historycznej ceramiki pochodzącej ze zbiorów prywatnych
- 367 Afiliacje